

Referat af søbrugerrådsmøde for Esrum Sø d. 28. 2. 2019

Deltagere:

Birgitte Garde	Danmarks Naturfredningsforening i Nordsjælland
Steen Lyngsø	Lystfiskerorganisationerne
Per og Luise Ekberg	Dansk Ornitologisk Forening
Poul Eisenhardt	Fredensborg Roklub
Claus Bo Jensen	Kajakklubben Esrum Sø
Hans Egon Møller	Sejlklubben Esrum Sø
Anders Fisker og Erik Jensen	Sørup Havns Bådelaug
Boris Damsgaard	Friluftsrådet
Ole Birch og Lene	Bådfarten Esrum Sø
Kirstine Thoresen-Lassen	Hillerød kommune
Lotte Rye Vind	Fredensborg kommune
Andreas Jarløv Busch	Helsingør kommune
Bjørn Aris-Sørensen	Gribskov kommune
Carl Bruun	Nordsjællands Landboforening
Jens Bjerregaard Christensen (JBC)	Naturstyrelsen Nordsjælland
Anna Thormann	Naturstyrelsen Nordsjælland
Ole Andersen (JOA)	Naturstyrelsen Nordsjælland
Stig Jensen	Naturstyrelsen Nordsjælland

Gæster:

Ruth Sthen Hansen	Miljøstyrelsen
Azmi Al-Jubury	Ph.D. student på Københavns Universitet

Afbud/fraværende:

Kirsten Christoffersen	Københavns Universitet, Ferskvandsbiologisk laboratorium
Bjørn Svendsen	Dansk Ornitologisk Forening
Morten Jepsen	Miljøstyrelsen

Dagsorden:

- Bordrunde, præsentation
- Ikter v. Azmi Al-Jubury, Ph.D. student på Københavns Universitet (ca. 15 min)
- Planer for overvågning af Esrum Sø 2020 v. Ruth Sthen Hansen, MST (ca. 10 min)
- Seneste om Nationalparken v. Carl Bruun
- Færgefarten v. Ole Birch
- Bordet rundt, hvad interesserer medlemmerne netop nu. Vi er bl.a. nysgerrige efter at høre om der er nyt om søbadet, kongebroen, Mines Lyst, lystfiskeriet, frednings sagen
- Orientering fra enheden, vandstand, bålshelter, Sørup Havn vejvand, skarv, N2000 screening
- Evt.
- Dato for kommende møde

Ikter

Azmi Al-Jubury, er Ph.D. student på Københavns Universitet og skal de kommende 3 år forske i ikterne med særlig fokus på om de danske arter kan transportere sig rundt i legemet på mennesker.

Azmi holdt et spændende foredrag om Ikter, der er mikroskopiske (ca. 1/2 millimeter store) larvestadier af parasitiske fladorme, der på deres vej fra mellemværten vandsnegle til hovedværten svømmefugle, kan genere badende mennesker og hunde. Larven gennemborer huden hvorefter den tilintetgøres af immunsystemet. Dette kan give anledning til irritation og betændelsesagtige tilstande lokalt i huden, af varighed fra få dage til flere uger. Der findes ikke noget dansk navn for denne hudlidelse, som også kaldes Cercarial dermatitis (Swimmer's itch)

Normalt er et ikteangreb ikke alvorligt og parasitterne dør i huden. I sjældne tilfælde er det hos mus konstateret, at arten *Trichobilharzia Regenti* kan migrere til lunger, lymfeknuder og eller nervesystemet, hvilket kan forårsage benlammelser og orienterings- og balanceforstyrrelse. Hvorvidt det kan være tilfældet for mennesker skal Azmi nu forske i.

Ikterne findes over hele verden. I Europa stiger antallet ved højere breddegrader. Antallet af ikter som en snegl kan udskille pr. dag varierer med vandtemperaturen. Azmi viste en kurve hvor 2 snegle i gennemsnit udskilte 2800 ikter pr dag ved 15 grader varmt vand, mens tallet var 3600 ved 22 grader.

Naturstyrelsen har i sommeren 2018 modtaget en del henvendelser fra personer som er blevet angrebet af ikter ved badning i Esrum Sø.

Der er flere arter af vandsnegle, som kan være inficeret med ikter.

Azmi er med i en gruppe, som i 2018 har undersøgt mere 1300 snegle fra danske søer. De har generelt fundet en lav forekomst af *Trichobilharzia*, men mere end 33% var smittet med andre arter. Gruppen fortsætter i 2019

Jeg skal hilse fra Azmi og sige, at han meget gerne vil kontaktes, hvis du bliver angrebet af ikter i de kommende år.

Kontakt:

Azmi Al-Jubury

Ph.D. student

University of Copenhagen

Faculty of Health and Medical Sciences
Dept. of Veterinary and Animal Sciences
Laboratory of Aquatic Pathobiology
Stigbøjlen 7
Frederiksberg C, DK-1870

MOB +45 50528909

azmi@sund.ku.dk

Ruth Sthen Hansen fremlagde Miljøstyrelsens planer for overvågning af Esrum Sø i 2019

- Fysiske og vandkemiske målinger og planteplankton, 5 gange
- Undersøgelse af undervandsvegetationen
- Undersøgelse af fiskebestanden
- Miljøfremmede stoffer i sedimentet

Overvågningsdataene bliver lagt i databaser som kan findes på nettet.

På et, endnu ikke fastsat tidspunkt, udkommer en lokalitets beskrivelse, som også vil indeholde data.

Vi glæder os til at høre om resultaterne på søbrugerrådsmødet i 2020.

Seneste om Nationalparken v. Carl Bruun

Efter at dronningen indviede Nationalparken d. 29. maj 2018 har NP nu etableret sig med et fuldtalligt (sekretariatschef og tre medarbejdere) sekretariat på Esrum Møllergård.

Bestyrelsen har nedsat et nationalparkråd. Nationalparkrådets første opgave bliver at vælge en formand og næstformand. Derudover skal de vælge de to rådsmedlemmer, som skal have plads i nationalparkbestyrelsen. Rådet skal rådgive nationalparkbestyrelsen i større sager, bidrage til, at nationalparken bliver lokalt forankret, og foreslå og udvikle projekter.

Der skal nu udarbejdes en Nationalparkplan for 2020 – 2026. Lige nu kører en idefase frem til 28. 4. med flere offentlige møder. Alle indbydes til at komme med ideer til Nationalparken.

Læs mere på Nationalparkens hjemmeside:

<https://www.nationalparkkongernesnordsjaelland.dk/>

I samarbejde med kommunerne vil der ske en fejring på 1 års dagen.

Færgefarten v. Ole Birch

Ole fortalte om historien bag Challuphuset, færgerne og Fændrikhus krydret med en række anekdoter.

Færgefarten sejler fra 1. maj – 30. september.

25 frivillige knobler med at holde færgerne sejlende og drive cafeen i Fændrikhus. Der er ifølge Ole ingen opgørelse over antal passagerer, men underskuddet falder år for år.

Ole har en drøm om selvkørende elbiler, som kan hente gæster til Fændrikhus, og give en oplevelsestur i nationalparken.

Bordet rundt, hvad interesserer medlemmerne netop nu

Anders Fisker, Sørup Havn: Havnen er færdig. Bestyrelsen søger en ny havnefoged, p.t. er ansat en assistent til at passe området.

I anledning af Sørup Havns Bådelavs 30 års jubilæum fik søbrugerrådet overrakt et indrammet kort over Esrum Sø fra 1871

Lotte Vind, Fredensborg Kommune Søbadet er ikke tildelt en sagsbehandler. Projektet er ikke politisk behandlet.

Tømmeret til Kongebroen er købt, men der mangler penge til håndværkerne.

Boris, Friluftsrådet: Nationalparken fylder. Friluftsrådet skal vælge ny formand d. 30. april 2019

Poul Eisenhardt, Roklubben: Der er roet 82.000 km i 2018. Klubben har haft mange gæster.

Bjørn Aaris, Gribskov Kommune: Der pågår forberedelser til et stort naturgenopretningsprojekt med genskabelse af Esrum Å i et frit slynget forløb fra Esrum Sø til Snevret Skov. Der er kommet input fra alle interessenterne. Der er sammenhæng til tankerne om et nyt besøgscenter på Esrum Kloster & Møllegård.

Da der planlægges i et udpeget kulturarvsareal forventes der store krav til dokumentation og optimal indpasning i kulturarven.

Claus Bo Jensen, Kajakklubben Esrum Sø: Medlemmerne har roet 75.000 km i 2018. Bemærker at ikke alle svømmere i søen er gode til at markere sig. Når de ikke benytter farvede hætter og havtasker kan de være meget svære at opdage. JOA fortæller at "Gang I Fredensborg" stiller gratis havtasker til rådighed ved svømmebanen.

Brigitte Garde, DN: Budgettet for fredningsforslaget for sammenskrivningen af fredningerne øst for Esrum Sø er færdigbehandlet. DN arbejder med at gøre miljøvurderingen færdig efter høringen. Man regner med at kunne sende forslaget til Fredningsnævnet om ca 14 dage.

Andreas Busch, Helsingør Kommune: Arbejdet med forbedringen af Skovlunde Bæk er i gang. Udsigterne i nordenden af søen er vedligeholdt.

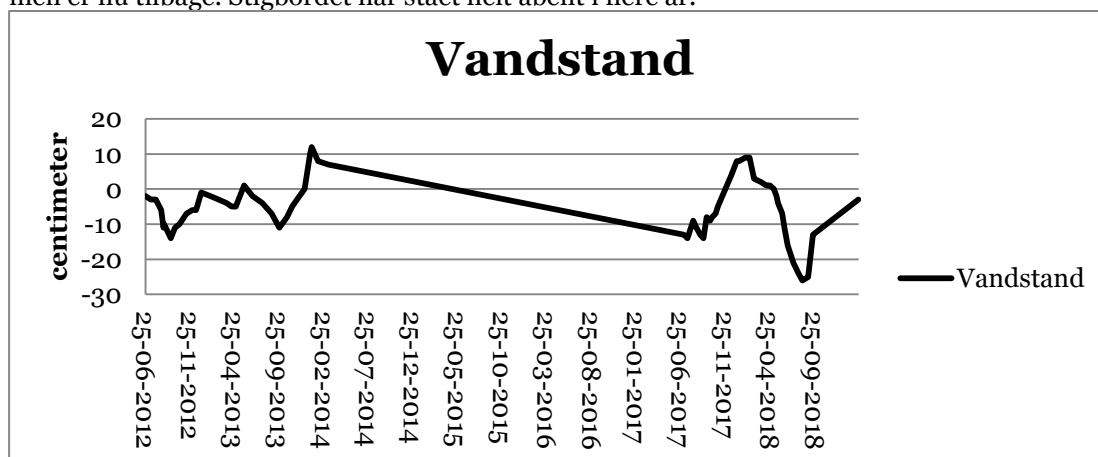
Kirstine, Hillerød Kommune: Der er foretaget fiskeundersøgelser i Egelundsbækken m. fl. I Egelundsbækken blev fundet 33 ørreder heraf 4 gydemodne.

Hans Egon, Sejlklubben Esrum Sø: Havnen har ikke været plaget af samme tilgroning med vandpest som tidligere år. Sejlklubben har været inddraget i arbejdet med Søbadet, men det ligger p.t. stille. Broen langs ydermolen bliver hovedrenoveret ved frivilligt arbejde, p.t. er 1/3 helt færdig.

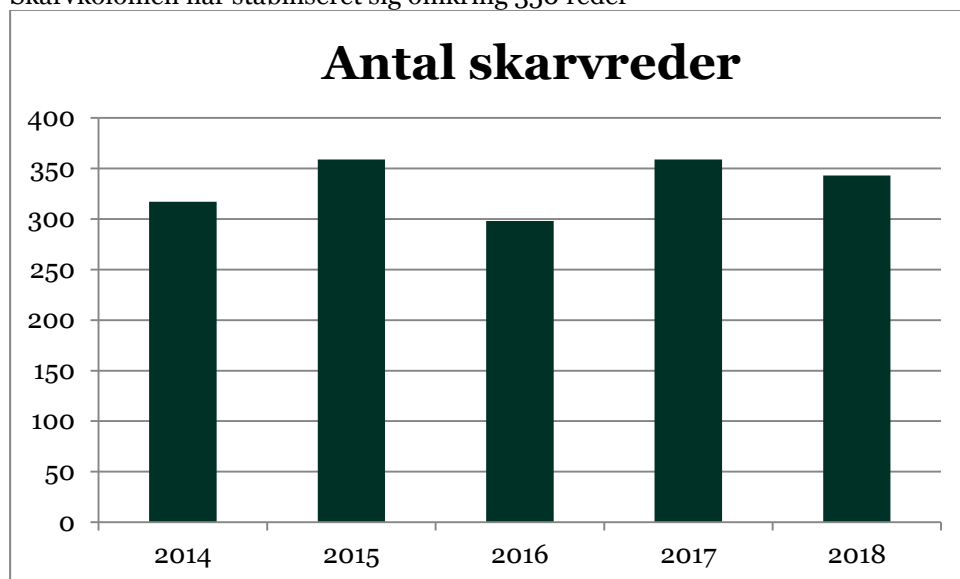
Per Ekberg, DOF: Havørnen i Gribskov lever et skjult liv. Hidtil har den fået 4 unger på vingerne.
Venter på fiskeørnens tilbagekomst primo april.

Orientering fra enheden:

Det har været en tør sommer. Vandstanden har været 26 cm under flodemålet, men er nu tilbage. Stigbordet har stået helt åbent i flere år.

Skarvkolonien har stabiliseret sig omkring 350 reder

Et bålshelter doneret af Esum Borgerforening vil nu blive opført på den primitive lejrplads nær Sandporten

Billede af bålshelteret i Auderød Havn

Enheden foretager for tiden en screening af alle enhedens Natura2000 områder. Formålet er at vurdere om den nuværende belastning af områderne, herunder antallet af godkendte øvelser giver anledning til justering.

På Esum Sø var der i 2018 3 anmeldte arrangementer med tilsammen 525 deltagere.

Claus Bo Jensen, Kajakklubben mener ikke søen er overrendt.

Poul Eisenhardt, Roklubben ser ingen problemer. Der er ikke trængsel. Har opfattelsen af, at der med den nuværende indehaver af kajakudlejningen, er kommet mere styr på færdslen herunder respekt for fuglereservatet.

På forespørgsel fortæller Anders Fisker at bevaringsforeningens arbejde med Mines Lyst ikke er så langt, men heller ikke opgivet. Der er planer om et sø-museum og en sø-naturskole, en arkitekt har vurderet at en nødvendig hævnning af huset vil koste 5 mill. Kr.

JBC fortæller at enheden bruger meget tid på nye forvaltningsplaner for de arealer der er udlagt som følge af Naturpakken. 40% af de udpegede arealer ligger i Nordsjælland. Herudover bruges der tid på udlicitering, enheden skal udlicitere opgaver svarende til minimum 5 medarbejdere..

Efterhånden som vi bliver færre, har enheden voksende behov for at skovgæsterne henvender sig når ”noget” observeres. Stor ros til DOF for at hjælpe med registrering og mærkning af redetræer m.m.

Enheden er blevet suppleret med et antal skove i Frederikssund Kommune, de er overflyttet fra Naturstyrelsen Østsjælland, som ved årsskiftet blev sammenlagt med Naturstyrelsen Hovedstaden.

Næste ordinære søbrugerrådsmøde afholdes d. 27.2 . 2020 kl. 15 – 17

Forslag til dagsorden kan løbende sendes til JOA. Af mulige emner blev nævnt:

- Ørredklækkeriet på Esrum Møllegård og kompensationsudsætninger i Esrum Sø m. fl.
- Dansemyg
- Resultater af Miljøstyrelsens overvågning i 2019